

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 541/2567

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ก.โจทก์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ ร.ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน นาย ว. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 292, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 169/3, ป.วิ.พ. มาตรา 294

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องรับโอนสิทธิเรียกร้องจากโจทก์และเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้รายที่ 5 โดยมีที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างอาคารตึกแถว 3 ชั้น ของจำเลยที่ 2 เป็นหลักประกันซึ่งโจทก์ได้ยึดเพื่อดำเนินการบังคับคดีไว้แล้ว ต่อมาสำนักงานเขตคั่นนายาวแจ้งผู้คัดค้านให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวเนื่องจากมีสภาพหรือมีการใช้งานที่อาจเป็นอันตราย เมื่อการที่อาคารต้องถูกรื้อถอนไปในระหว่างการบังคับคดีและไม่อาจนำมาขายทอดตลาดได้เกิดจากการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยไม่ใช้ความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือความไม่สุจริตของโจทก์หรือผู้ร้องซึ่งรับโอนสิทธิและหน้าที่จากโจทก์ ทั้งมิใช่การถอนการบังคับคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 292 (2) (3) (4) (6) และ (7) ที่ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ขอยึดหรืออายัดทรัพย์สินต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ตามมาตรา 169/2 วรรคสี่ ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะให้ผู้ร้องต้องรับผิดชอบชำระค่าธรรมเนียมยึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งยกคำสั่งผู้คัดค้านและมีคำสั่งให้กองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมยึดทรัพย์สินซึ่งมิใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านในฐานะผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ได้รับแจ้งจากสำนักงานเขตคั่นนายาวให้รื้อถอนอาคารเลขที่ 53/38, 53/39 (ปัจจุบันเลขที่ 94, 96) ซึ่งปลูกสร้างอยู่ในที่ดินโฉนดเลขที่ 120261 และ 12959 ของจำเลยที่ 2 ผู้คัดค้านเห็นว่าการรื้อถอนจะทำให้กองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ด้อยค่าลงเข้าลักษณะการกระทำตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 145 (3) ประกอบมาตรา 41 ซึ่งผู้คัดค้านต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้ก่อนดำเนินการ ทั้งยังมีเรื่องค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมถอนการยึด ผู้คัดค้านจึงเรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นโดยแจ้งว่าหากไม่มีเจ้าหนี้มาร่วมประชุมตามกำหนดนัดจะถือว่าเจ้าหนี้ยินยอมให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวได้โดยให้สำนักงานเขตคั่นนายาวเป็นผู้ดำเนินการหรือจัดหา ผู้รื้อถอนและไม่ติดใจรวบรวมวัสดุอุปกรณ์หรือเศษซากจากการรื้อถอนเข้ากองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 อีกต่อไป เมื่อถึงวันนัดไม่มีเจ้าหนี้รายใดมาร่วมประชุม ผู้คัดค้านจึงถือว่าเจ้าหนี้ยินยอมให้รื้อถอนอาคารตึกแถว 3 ชั้น 3 คูหา ซึ่งเป็นทรัพย์หลักประกันของผู้ร้องดังกล่าว โดยให้ผู้ร้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมถอนการยึดทรัพย์ในคดีแพ่ง และเนื่องจากรายงานการยึดอาคารดังกล่าวระบุว่าโจทก์ในคดีแพ่งได้แถลงว่าสิ่งปลูกสร้างที่นำยึดมีสภาพทรุดโทรมมาก แสดงว่าขณะยึดโจทก์ในคดีแพ่งได้ตรวจสอบและทราบถึงสภาพของอาคารที่จะทำการยึดแล้ว เมื่อผู้ร้องรับโอน

สิทธิเรียกร้องมาจากโจทก์ในคดีแพ่ง จึงต้องรับโอนไปทั้งสิทธิและหน้าที่ด้วย และถือว่าผู้ร้องทราบถึงสภาพของทรัพย์สินที่ยึดแล้วเช่นกัน การที่ต่อมาอาคารที่ถูกยึดไว้ถูกรื้อถอนตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จึงไม่ใช่ความผิดของจำเลยที่ 2 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 169/3 ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ผู้ร้องต้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 294 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ส่วนค่าทนายความเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินคดีเองจึงไม่กำหนดให้ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้คัดค้านที่ให้ผู้ร้องชำระค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่าย ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้คัดค้านฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าจำเลยทั้งสองเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ย.1490/2547 ของศาลจังหวัดนนทบุรี ที่ดินโฉนดเลขที่ 120261 และ 12959 พร้อมสิ่งปลูกสร้างตึกแถว 3 ชั้น 3 คูหา เลขที่ 94 และ 96 (เดิม 53/38 และ 53/39 ตามลำดับ) เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินที่จำเลยที่ 2 จดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ต่อธนาคาร ก. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าวและถูกเจ้าพนักงานบังคับคดียึดออกขายทอดตลาด สำนักงานเขตคั่นนายาวเคยมีคำสั่งลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2542 ให้จำเลยที่ 2 ดำเนินการแก้ไขอาคารพิพาทเนื่องจากมีสภาพหรือมีการใช้งานที่อาจเป็นอันตราย แต่จำเลยที่ 2 ไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาที่กำหนด สำนักงานเขตคั่นนายาวจึงมีคำสั่งลงวันที่ 19 ธันวาคม 2543 ให้จำเลยที่ 2 รื้อถอนอาคารตึกแถว 3 ชั้น 3 คูหาดังกล่าวภายใน 30 วัน ต่อมาจำเลยที่ 2 ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557 หลังจากนั้นสำนักงานเขตคั่นนายาวมีหนังสือลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2562 แจ้งแก่ผู้คัดค้านในฐานะผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ให้รื้อถอนอาคารดังกล่าว เนื่องจากโครงสร้างเสาของอาคารทรุดตัวยิ่งขึ้น คาน พื้น และผนังแตกร้าวเป็นแนว ประกอบกับด้านหน้าอาคารติดถนนสาธารณะ ด้านขวาโครงสร้างยึดติดกับอาคารข้างเคียง ด้านซ้ายมีร้านค้า หากพังถล่มลงจะเกิดความเสียหายยิ่งขึ้น ผู้คัดค้านจึงนัดประชุมเจ้าหนี้โดยแจ้งไปในประกาศนัดประชุมว่า หากไม่มีเจ้าหนี้มาร่วมประชุมจะถือว่าเจ้าหนี้ยินยอมให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวได้ โดยให้ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ 5 เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมถอนการยึดทรัพย์สินในคดีแพ่ง และให้สำนักงานเขตคั่นนายาวเป็นผู้ดำเนินการหรือจัดหาผู้รื้อถอน อีกทั้งไม่ติดใจที่จะรวบรวมเงินที่ได้จากการขายหรือตีราคาวัสดุอุปกรณ์และเศษซากที่ได้จากการรื้อถอนเข้ากองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 อีกต่อไป เมื่อถึงวันนัดปรากฏว่าไม่มีเจ้าหนี้มาร่วมประชุม ผู้คัดค้านจึงถือว่าเจ้าหนี้ยินยอมให้รื้อถอนอาคารดังกล่าว และแจ้งให้ผู้ร้องถอนการยึดอาคารดังกล่าวในคดีแพ่งพร้อมชำระค่าธรรมเนียม มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ผู้ร้องต้องรับผิดชำระค่าธรรมเนียมกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายหรือไม่ เห็นว่า การที่โจทก์ในคดีแพ่งนำเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ดินโฉนดเลขที่ 120261 และ 12959 พร้อมสิ่งปลูกสร้างอาคารตึกแถวดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิบังคับคดีไปตามคำพิพากษาโดยชอบ แต่เหตุที่อาคารดังกล่าวต้องถูกรื้อถอนไปเนื่องจากสำนักงานเขตคั่นนายาวมีหนังสือถึงผู้คัดค้านในฐานะผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ให้รื้อถอนอาคาร ด้วยเหตุที่โครงสร้างเสาของอาคารทรุดตัวมากขึ้น คาน พื้น และผนังแตกร้าว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แม้ขณะนำยึดโจทก์ในคดีแพ่งได้แถลงต่อ

เจ้าพนักงานบังคับคดีว่า สิ่งปลูกสร้างสภาพทรุดโทรมมาก แต่ก็ไม่ปรากฏว่า โจทก์ในคดีแพ่งรู้ อยู่แล้วว่า อาคารดังกล่าวมีสภาพเป็นอันตรายและสำนักงานเขตมีคำสั่งให้จำเลยที่ 2 รื้ออาคาร ดังกล่าวมาก่อนอันจะถือว่าเป็นความผิดหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ในคดีแพ่ง เมื่อการที่อาคารดังกล่าวต้องถูกรื้อถอนไปในระหว่างการบังคับคดีและไม่อาจนำมาขายทอดตลาด ได้เกิดจากการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยไม่ใช้ความผิดหรือความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือความไม่สุจริตของโจทก์ในคดีแพ่งหรือผู้ร้องซึ่งรับโอนสิทธิและ หน้าที่จากโจทก์ในคดีแพ่ง ทั้งมิใช่การถอนการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา 292 (2) (3) (4) (6) และ (7) ที่ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ขอยึดหรืออายัด ทรัพย์สินต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ตามมาตรา 169/2 วรรคสี่ ประกอบ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 กรณีจึง ไม่มีเหตุสมควรที่จะให้ผู้ร้องต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียมกรณียึดทรัพย์สินแล้วไม่มีการขายหรือ จำหน่าย ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีมีคำพิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ทวิศักดิ์ อุณนาทรัตนกุล · วิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์ · สิงห์ชัย ฤาษุตานันท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/541/2567>